

LUPAPÄÄTÖS
Nro 29/11/2
Dnro PSAVI/150/04.09/2010
Annettu julkipanon jälkeen
20.5.2011

ASIA Tolosenjoen ja Torvenjoen virtavesien kalataloudellinen kunnostus, Ristijärvi ja Paltamo

LUVAN HAKIJAT Ristijärven kunta
Aholantie 25
88400 Ristijärvi

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS	3
HANKKEEN KUVAUS	3
Yleiskuvaus hankkeesta.....	3
Suunnitellut työt	3
Kunnostustoimenpiteet kohteittain	4
Töiden toteuttaminen ja kustannukset.....	7
Arvio työajasta	7
HANKETTA KOSKEVAT SOPIMUKSET	7
YMPÄRISTÖN TILA HANKKEEN VAIKUTUSALUEELLA.....	7
Vallitsevat vedenkorkeudet ja virtaamat	7
Vedenlaatu.....	7
Vesistön käyttö	8
Kalasto ja kalastusolot	8
Alue ja kohteet, joihin hanke voi vaikuttaa.....	8
HANKKEEN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN SEKÄ YLEISIIN JA YKSITYISIIN ETUIHIN	9
Yleiskuvaus vesistöstä	9
Vaikutukset vesi- ja rantamaisemaan sekä vedenkorkeuksiin	9
Vaikutukset eliöstöön	10
Vaikutukset veneilyyn ja vesistön virkistyskäyttöön	10
Arvio hankkeesta aiheutuvista vahingoista.....	10
VAHINKOJEN ESTÄMIS- JA VÄHENTÄMISTOIMENPITEET	10
Työnaikaiset järjestelyt.....	10
Työnaikainen tarkkailu	11
LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY	11
Hakemuksen täydentäminen.....	11
Lupahakemuksesta tiedottaminen.....	11
Muistutukset ja vaatimukset	11
ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU.....	12
Pääasiantarkaisu	12
LUPAMÄÄRÄYKSET	12
Kunnostusta koskevat määräykset.....	12
Työaika	13
Työnaikaisten haittojen minimointi	13
Viimeistely- ja maisemointityöt	13
Tarkkailumääräykset.....	14
Aloittamis- ja valmistumisilmoitus.....	14
Rajamerkkien siirtoa ja rajankäyntiä koskevien toimitusten hakeminen.....	14
OHJAUS ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON VARALTA	14
RATKAISUN PERUSTELUT	14
Luvan myöntämisen perustelut	14
Lupamääräysten perustelut.....	15
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO.....	15
Päätöksen yleinen täytäntöönpanokelpoisuus.....	15
SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET	16
KÄSITTELYMAKSU	16
Ratkaisu.....	16
Perustelut	16
Oikeusohje.....	16
MUUTOKSENHAKU	17

HAKEMUS

Ristijärven kunta on 26.11.2010 aluehallintovirastoon toimittamassaan hakemuksessa pyytänyt lupaa Tolosenjoen ja Torvenjoen virtavesien kalataloudelliseen kunnostamiseen Ristijärven ja Paltamon kunnissa hakemukseen liitetystä suunnitelmasta ilmenevällä tavalla.

HANKKEEN KUVAUS

Yleiskuvaus hankkeesta

Tolosenjoen ja Torvenjoen kosket on perattu aikoinaan veneliikennettä ja sittemmin irtouittoa varten. Perkaukset on toteutettu miestyönä ja myöhemmin koneellisesti. Perkauksien seurauksena koskiuomien luontainen rakenne on tuhoutunut. Uomat ovat muuttuneet melko tasapohjaisiksi ja suoriksi uittoränneiksi. Samalla luonnontilaisille uomille tyypillinen leveysvaihtelu ja saarekkeisuus on vähentynyt huomattavasti. Virtavesien perkaukset ovat yleisesti tehneet uomista virtausolosuhteiltaan samankaltaisia. Perkauksien takia erilaisten virtavesihabitaattien määrä on vähentynyt ja laatu heikentynyt.

Pohjois-Suomen vesioikeus on päätöksellään nro 57/79/II kumonnut vuonna 1920 vahvistetun Oulujoen ja siihen laskevien vesistöjen uittosäännön Uvan reitin osalta. Uvan reitillä on uitettu viimeksi vuonna 1957. Vuosina 1982–1983 uittosäännön kumoamisen yhteydessä Uvan reitillä on tehty uomakunnostuksia Tolosenjoessa ja Torvenjoessa, mutta koskiin on jätetty 2–3 m leveä uittoväylä. Koskista puuttuvat muun muassa virtavesissä kutevien lohikalojen kutualueet ja pienpoikashabitaatit sekä isompien kalojen suojapaikat ja talvehtimisympäristöt. Alivirtaaman aikaan vesi ohjautuu lähes täysin aiemmassa kunnostuksessa jätettyyn kapeaan ja kiivasvirtaiseen väylään. Samalla usealle eliöryhmälle elintärkeät ranta-alueet jäävät lähes kuiville. Keski- ja ylivirtaamien aikana uittouomassa virrannopeudet nousevat liian suuriksi.

Kunnostuksen tavoitteena on palauttaa kosket lähemmäksi luonnontilaa. Luonnontilaiset koskiympäristöt tarjoavat monipuolisen elinympäristön useille eri eliöryhmille. Kunnostuksella pyritään parantamaan erityisesti virtavesikutuisten lohikalojen, kuten taimenen ja harjuksen luontaisia lisääntymismahdollisuuksia. Samalla alueen virkistyskäyttöarvo nousee.

Suunnitellut työt

Aikaisemmissa kunnostuksissa ei ole huomioitu riittävästi kalataloudellisia näkökohtia ja puutteiksi ovat jääneet muun muassa lisääntymis- ja talvehtimisalueet sekä alivirtaamien aikaiset olosuhteet.

Pudotuskorkeudeltaan jyrkissä koskissa väylän kiveämisellä ja pohjan kynnystämisellä pyritään luomaan erilaisia vesisyvyyshyöhykkeitä ja erityyppisiä virrannopeusalueita. Näillä toimenpiteillä nostetaan myös alivirtaamakauden vedenkorkeuksia. Uoman morfologinen rakenne ja hydrologiset ominaisuudet pyritään palauttamaan mahdollisimman lähelle luonnontilaa. Tarkoituksena on parantaa koskien ranta-alueiden ja kuivien uoman osien vesitystä.

Kunnostuksen yhteydessä on tarkoitus luoda uusia lisääntymisalueita virtavesissä kuteville kaloille, lähinnä harjukselle ja taimenelle, lisäämällä koskijaksoille soraa. Luomalla erilaisia vesisyvyys- ja virrannopeusalueita luodaan eri-ikäisille kalanpoikasille sopivia elinalueita. Habitaattien monipuolistaminen mahdollistaa myös muun eliöstön runsastumisen.

Uomaan lisätään mahdollisuuksien mukaan myös isompaa puuainesta. Muokatuista jokiuomista puuttuu yleensä karkea puuaines, jota luonnonmukaisissa uomissa esiintyy paikoin runsaasti. Karkea puuaines lisää virtauksen vaihteluja ja luo elinympäristöjä lisäten varjostusta ja kasvualustoja useille eliöryhmille. Liekopuun määrä vaikuttaa oleellisesti joen orgaanisen aineksen pidätyskykyyn. Kasaantunut karkea orgaaninen aines muodostaa tärkeitä elinympäristöjä ja toimii ravinnonlähteenä useille eliölajeille.

Kunnostus on mitoitettava sekä alivirtaamalla että ylivirtaamalla vallitseviin olosuhteisiin. Uittoväylän kiveämisellä ja kynnysten luomisella turvataan keski- ja alivirtaamakausion aikainen veden riittävyys koskiuomassa. Oleellisimpia seikkoja ovat pengerrerettyjen ranta-alueiden ennallistaminen pienpoikasille sopivaksi elinalueeksi, virrannopeuden hidastaminen sekä uittoväylän poistaminen kiveämällä. Kunnostus toteutetaan pienellä mittakavalla siten, että toimenpiteet kohdistuvat tarvittaessa paikoittain joka koskimetrille.

Maaston, vesistön ja työkoneiden luomat rajoitteet ja mahdollisuudet määrittävät toimenpiteitä työmailla. Kohteittain kuvatut toimenpiteet osoittavat kunnostuksen suunnan, mutta edellä mainituista syistä lopulliset kohdekohtaiset toimenpiteet määritellään työmailla.

Kunnostustoimenpiteet kohteittain

1. Tolosenjoki (370 m, työkohdekartta 3)

Tolosenjoki saa alkunsa Uvan järvestä. Joen luusuassa on lyhyt niva, joka on perattu uoman molemmille reunoille. Ennen varsinaista kosken niskaa on myös matala väliniva, jota on perattu. Koskessa olleet kutualueet ovat tuhoutuneet täysin. Kohteelle viedään soraa yhteensä 12 m³. Kosken kummallakin rannalla on perkuukivivalleja ja vesi virtaa paikoin selkeästi kosken keskelle jätetyssä väylässä. Paikoin Tolosenjoki on lähes kivetöntä rännimäistä uomaa. Tolosenjoen kunnostettavien alueiden yhteispinta-ala on noin 5 100 m².

Kunnostustoimenpiteet:

0–80 m: Kosken niskalle lisätään kutusoraa 4 m³ ja joitakin yksittäisiä kiviä soraikkojen suojaksi. Kiveämistä ei voida juuri tehdä, muuten järven vedenpinta alkaa nousta.

80–150 m: Sillan alapuolelle lisätään kutusoraa 5 m³. Oikealla (lännen puoleisella) rannalla oleva perkuukivivalli puretaan pois ja alue vesitetään. Kivivallin materiaali käytetään luontaisten kynnysten vahvistamiseen. Vasemmalla (idän puoleisella) rannalla oleva kivivalli puretaan ja kivet käytetään luontaisten kynnysten vahvistamiseen. Vallien purku levittää uomaa, jolloin vanhaa koskenpohjaa tulee vesittymään. Oikealla rannalla vesittyvä alue on nykyisen sivu-uoman ja pääuoman välisen perkuuvallin alue. Vasemmalla vesittyvä nyt kuivillaan olevaa vanhaa koskenpohjaa. Vesittyvä ala on vasemmalla noin 100 m². Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

150–200 m: Perkuuvalli puretaan ja alue vesitetään. Luontaista kynnystä vahvistetaan vallin kivillä. Perkuuvallin kiviä käytetään myös alempana oleviin kynnyksiin, sillä kivimateriaalia on siellä vain vähän saatavilla. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

200–250 m: Luontaista kynnystä vahvistetaan kivillä, joita voidaan purkaa olemassa olevan kynnyksen kohdalta kummaltakin rannalta. Vasemmalta rannalta voidaan purkaa perkuukiviä koskeen, vaikka isokokoiset kivet puuttuvatkin. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

250–300 m: Luontaista kynnystä vahvistetaan kivillä. Kutusoraa lisätään kynnyksen yläpuolelle 3 m³. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

300–370 m: Luontaista kynnystä vahvistetaan kivillä. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

2. Torvenjoki (1 210 m, työkohdekartat 4 a–4 c)

Torvenjoki saa alkunsa Pieni-Uvasta ja virta on koko 1,2 km:n matkan koskimaista. Luusuan alapuolella noin 170 metrin päässä on silta ja heti sillan alapuolelta alkaa Karppalan myllylle johtava uoma. Myllyn kohdalla uomassa on jonkin verran pintakiviä, mutta muilta osuuksilta koskessa on lähes koko matkalla selkeästi havaittavissa kriisiajan uittoväylä, jossa suurin osa vedestä virtaa keskivirtaaman sekä keskialivirtaaman aikana jättäen uoman reuna-alueet kuivilleen tai lähes kuivilleen. Kunnostuksessa pyritään saamaan vesi virtaamaan vaihtelevasti laidasta laitaan.

Kunnostustoimenpiteet:

0–50 m: Kutusoraa lisätään useita yli 2 m²:n (5 m³) laikkuja ennen kosken niskaa matalaan, korkeintaan noin metrin syvyiseen veteen. Soraikot sidotaan muutamilla isoilla rantojen perkuuvallien kivillä. Niskalle sijoitetaan muutama iso pintakivi keskelle. Pintakiviä sijoitellaan alemmas jaksolle.

50–120 m: Uoman reuna-alueille, missä rannat nousevat loivasti, tehdään pienpoikasalueet eli soran raekoko on alle 100 mm. Vesisyvyyttä lisätään kynnyksillä jakson alaosalta. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

120–170 m: Kutusora-alue (2 m³) tehdään sisäkaarteeseen ennen siltaa. Virta ohjataan keskivaiheilta enemmän ulkokaarten puolelle. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

170–220 m: Kynnys alkaa törmältä heti sillan jälkeen. Myllylle virtaavan veden määrä pyritään pitämään aiempaa vastaavana. Kynnyksellä ohjataan vettä myös avattavaan sivu-uomaan. Vettä ohjataan sekä myllylle että pääuomaan. Penkereestä muutamia isoja perkuukiviä siirretään takaisin virtaan. Valleissa oleva puusto säilytetään mahdollisuuksien mukaan. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla. Sivuuoma aukaistaan pääuomasta olemassa olevaan ojamaiseen uomaan. Sivuuoman kivisyttä tarkastellaan vesittämisen jälkeen. Olemassa olevassa uomassa on paikoin runsaasti kiviä, joiden optimaalinen sijoittelu selviää vasta vesimäärän selvittyä.

220–280 m: Oikealla rannalla olevaa perkuukivivallia puretaan ja kiviä käytetään uoman kiveämiseen. Kutusoraa (2 m³) laitetaan oikealle rannalle.

Rantaa loivennetaan ja penkereestä lisätään hienoaainesta uomaan, jos sitä on. Vesisyvyyttä nostetaan kynnyksin. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

280–350 m: Myllyn alapuolelle kutusoraa (2 m^3) lisätään hitaamman virtauksen alueelle. Niskalle ja sen alapuolelle asetellaan kiviryhmiä suojaksi. Perkuukiviä otetaan myllyn alapuolelta ja oikeanpuoleinen pengerrys jätetään koskematta. Jaksolla säilytetään myös laminaarivirtausta. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

350–410 m: Jakson yläosalla oleva pienpoikasille sopiva alue säilytetään ja mahdollisuuksien mukaan sitä parannetaan. Tässä jo luontaisesti olevaa kynnystä parannellaan. Kynnys rakennetaan v-muotoiseksi, jolloin vettä ohjautuu myös sivu-uoman suulle. Erityisesti vasemman rannan puoleinen osa kynnuksesta vaatii korjausta. Rakentamiseen käytetään koskessa olevaa kivimateriaalia. Sivuuoman suulla olevalta saarekkeelta poistetaan puusto/pusikot, mutta kivien annetaan olla. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

410–480 m: Jakson yläosaan rakennetaan kynnys, joka muotoillaan aaltoilevaksi. Jaksolla uoman penkereet ovat hyvin matalat, joten vedenpintaa ei voi juurikaan nostaa. Uittoväylän madaltamiseen käytetään kiviä uomasta, jolloin koko uoma vesittyy. Virtaa ohjataan suisteilla.

480–540 m: Vasemmalta puolen koskeen yhtyvän vanhoilta kala-altailta tulevan sivu-uoman suulla olevasta saarekkeesta puretaan isoimmat kivet uomaan ja saarekkeen kasvillisuus poistetaan. Jakson yläosalla keskilinjän oikealla puolella on paikka isoille kaloille. Syvyys säilytetään. Jakson keskivaiheilta alaspäin itäpuolella lähes pitkittäisissä linjoissa olevat kivet asetellaan enemmän kynnyksiksi. Penkereessä olevia kiviä ei tarvita, vain alimpia kiviä palautetaan uomaan. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

540–610 m: Jaksoa kynnystetään. Jakson lopulla on monttu isoille kaloille. Päävirta ohjataan montun yli. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

610–830 m: Jakson syvänteet säilytetään. Itärannalla olevalta matalikolta puretaan isoja kiviä päävirtaan, jolloin vedenpinta nousee uoman reunoil-lakin. Matalammallekin jätetään kiviryhmiä, jotka näkyvät veden alta. Virtaa ohjataan suisteilla. Kaivinkonetta ei tulisi ajaa tämän osuuden vasemmalla olevalla matalalla alueella, jotta sammalkasvusto ei kärsi.

830–980 m: Jakson alkuun kynnysalue. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

980–1 080 m: Jaksolle useita matalia kynnyksiä, jolloin myös itärannan matalikko vesittyy. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

1 080–1 210 m: Olemassa olevia kynnyksiä tehostetaan. Jätetään syviä kohtia isoille kaloille. Vasemmalta rannalta puretaan penkereestä kiviä koskeen. Puustoa säilytetään mahdollisuuksien mukaan. Oikean rannan mökin "uima-altaan" alapuolelta kiviä puretaan koskeen. Kynnysten väliin sijoitellaan pintakiviä ja virtaa ohjataan suisteilla.

Töiden toteuttaminen ja kustannukset

Tolosenjoen ja Torvenjoen kunnostus toteutetaan koneellisesti kaivinkoneella. Koneen siirtymiseen kunnostuskohteille ja penkoille nostetun perkausmateriaalin käyttö edellyttää paikoin puuston poistoa. Rakentamistyö toteutetaan hyvää rakennustapaa noudattaen.

Hankkeen arvioidut kustannukset vuoden 2010 hintatasossa ovat 20 000 euroa. Kunnostuskustannukset tulevat muodostumaan työnjohdon, työkonien ja kuljettajien työpanoksesta, muun maastohenkilöstön palkoista sekä kunnostuksessa käytettävästä kivimateriaalista. Työkoneiden päiväkohtaiseksi konekustannukseksi on arvioitu vuoden 2010 hintatasossa 500 euroa. Seulotun soratonnin hinta kuljetuskustannuksineen on noin 60 euroa/km. Kustannusarvioissa ei ole otettu huomioon arvonnisäveroä.

Arvio työajasta

Kunnostustyöt ajoitetaan kesän tai alkusyksyn keski- ja alivirtaamakautteen. Töiden toteuttamiseen kuluva arvioitu aika on noin 24 työpäivää. Työt tehdään 3 vuoden kuluessa lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

HANKETTA KOSKEVAT SOPIMUKSET

Hakija on tehnyt kunnostettavien koskien toimenpidealueilla olevien maa- ja vesialueiden omistajien kanssa kirjalliset sopimukset kunnostustoimenpiteistä. Sopimusten mukaan vesitettävistä maa-alueista ei makseta korvauksia. Yleisen kalatalousedun, vesimaiseman ja virkistyskäyttömahdollisuuksien paranemisen myötä rannan arvon voidaan olettaa nousevan. Hankkeen hyötyjä voidaan siten pitää haittoja suurempina.

YMPÄRISTÖN TILA HANKKEEN VAIKUTUSALUEELLA

Vallitsevat vedenkorkeudet ja virtaamat

Uvan järvessä on vedenkorkeuden mittausasema ja virtaamatietoja on kerätty vuodesta 1976. Vuosien 1976–2007 virtaamatietojen perusteella Tolosenjoen keskivirtaama (MQ) on ollut 3,6 m³/s, keskiylivirtaama (MHQ) 34 m³/s ja keskialivirtaama (MNQ) noin 0,95 m³/s. Suurin virtaama (HQ) 58 m³/s on havaittu toukokuussa 1982 ja alin virtaama (NQ) 0,5 m³/s on havaittu elokuussa 2006.

Torvenjoessa on tehty virtaamamittauksia kaksi kertaa kunnostussuunnittelun yhteydessä. Virtaama 16.7.2009 oli 1,96 m³/s ja 22.10.2009 se oli 2,07 m³/s. Lokakuussa on mitattu myös myllykanavan virtaama, joka oli 0,56 m³/s. Samoina ajankohtina Tolosenjoen luusuassa virtaamaksi on mitattu 1,52 m³/s ja 1,92 m³/s.

Vedenlaatu

Uvan, Tolosenjoen ja Pieni-Uvan alueilta on kerätty vesinäytteitä vuosina 1968–2009. Tolosenjoen vesi on lievästi humuksen värjäämää, puskurikyky on hyvä ja pH lähellä neutraalia. Ravinnepitoisuuksiltaan se on melko

karu. Veden metallipitoisuudet ovat matalia. Uvan reitin kuormitus koostuu lähinnä metsätalouden hajakuormituksesta, mutta Tolosenjoen ja Torvenjoen ranta-alueilla on myös maataloutta.

Vesistön käyttö

Uvan vesistöä ei säännöstellä. Torvenkoski laskee säännösteltyyn lijärveen, jonka keskiveden tavoitetaso on NN + 134,3 m.

Nykyisin Tolosenjoen ja Torvenjoen reitillä ei ole vesiliikennettä, mutta joessa harrastetaan jonkin verran veneellä laskua ja melontaa.

Kalasto ja kalastusolot

Tolosenjoen ja Torvenkosken arvokalakannat ovat romahtaneet muun muassa voimalaitosrakentamisen ja uittoperkausten takia. Vesistössä kuitenkin tavataan taimenta ja harjasta jonkin verran. Tolosenjoessa esiintyy myös rapua, mutta Torvenjoessa rapuja ei ainakaan maastokartoitusten yhteydessä havaittu.

Uvan reitin kalastoon kuuluvat muun muassa ahven, hauki, harjus, kuore, made, muikku, salakka, seipi, siika, särki, säyne ja taimen. Uvan vesistöön on ennen Oulujoen vesistön voimalaitosrakentamista noussut ainakin meritaimen.

Hyrnsalmen reitin kalatalousvelvoitteet ovat osa voimalaitos- ja säännöstelylupia ja perustuvat vesiylioikeuden 12.9.1994 antamiin päätöksiin. Taimenen istutusvelvoite Leppikosken ja Seitenoikean osalta Emäjokeen ja siihen laskeviin virtavesiin on 3 000 kpl yli 18 cm:n ja 56 000 kpl yli 8 cm:n pituista planktonsiikaa. Seitenoikean luvan mukaan on erikseen Uvan ja Lietejoen alueen virtaaviin vesiin istutettava 26 000 kesän vanhaa yli 8 cm:n pituista planktonsiikaa ja 1 200 yli 18 cm:n pituista taimenta. Reitille on istutettu 2000-luvulla muun muassa järvitaimenta, harjasta, kirjolohta, plankton- ja pohjasiikaa sekä kuhaa.

Alue ja kohteet, joihin hanke voi vaikuttaa

Koskien ranta-alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnon-suojelukohteita. Torvenkosken alaosan jyrkkä rinne on tihkupintaa, mikä ilmenee kosteutta ja varjostusta vaativien kasvien runsautena. Kunnostukset eivät vaikuta rinteeseen eikä sitä kautta kuljeta työmaalle.

Torvenjoen rannalla sijaitseva Karppalan mylly on rakennettu 1910-luvulla ja pahoin rapistunut mylly on vuonna 1989 kunnostettu Museoviraston toimesta. Pihapiirin miljöö on suojeltu eikä siihen tehdä muutoksia kunnostusten yhteydessä. Muutamia isoja kiviä voidaan ottaa myllyuoman ja koskiuoman välisestä vallista siten, ettei se olennaisesti muuta miljööä eikä veden virtauksia. Hakija on keskustellut asiasta Kainuun museon edustajan kanssa.

Tolosenjoessa kulkee vesiputki Uvasta muutamia kymmeniä metrejä sillan alapuolelle. Putken siirtämisestä pois töiden ajaksi sovitaan putken omistajan kanssa.

Tolosenjoesta johtaa oja kosken vasemmalla puolella sijaitseville kala-altaille. Kala-altaat ovat olleet käytössä viimeksi 1970-luvulla ja rakenteet

ovat lahonneet. Rumpuja ei ole. Avo-ojien leveys on noin metri. Ojat ja kala-altaat ovat heinittyneet ja vesakoituneet. Kunnostusten yhteydessä varmistetaan, ettei oja tukkeudu.

Torvenjoen sillan eteläpuolella joen oikealla puolella kulkee traktoritie joen rantaan. Avattava sivu-uoma tulee risteämään tämän tien kanssa. Uomalle rakennetaan rumpu tien alitukseen.

HANKKEEN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN SEKÄ YLEISIIN JA YKSITYISIIN ETUIHIN

Yleiskuvaus vesistöistä

Uvan reitin valuma-alue (59.44) kuuluu Oulujoen päävesistöalueeseen. Sen valuma-alueen koko on noin 280 km² ja järvisuusprosentti 4,0 %. Pääosa vesistöistä sijaitsee Puolangan kunnan alueella. Vesistön alaosa sijaitsee Ristijärven ja Paltamon kuntien alueella siten, että Tolosenjoki ja Torvenkosken yläosa ovat Ristijärven puolella ja Torvenkosken alajuoksu on Paltamon puolella. Reitin vedet kertyvät Uvaan Latvajoesta, Humalajoesta ja Sutelanjoesta. Latvajoki (noin 155 km²) saa vetensä kahdesta latvahaarasta Lehdonjoesta ja Louhenjoesta sekä Löytöjoen sivuhaarasta ennen reitin keskusjärveä Uvaa. Humalajoen valuma-alue on kooltaan 46 km². Sutelanjoki sijaitsee samalla kolmannen jakovaiheen valuma-alueella kuin Uva ja laskee Uvaan sen itäpuolelta. Uvaan laskee myös pieni Nuottijoen valuma-alue (noin 13 km²). Pieni-Uvaan laskee Poikkijoen valuma-alue (noin 21 km²) ja sen vedet vaikuttavat vain Torvenjoen virtaamiin.

Tolosenjoki on noin 0,7 km pitkä ja siitä koskea ja virtaa on 370 m. Pudotuskorkeutta Uvasta Pikku-Uvaan kertyy noin 3,9 m. Torvenjoki sijaitsee Pikku-Uvan alapuolella ja laskee koskena koko 1,2 km:n matkan säännöstelltyyn Ristijärven lijarveen. Pudotuskorkeutta Torvenjoessa on 16,6 m. Virtavesialuetta Tolosenjoessa ja Torvenjoessa on yhteensä noin 2 ha. Reitin latvavesien puroja ja pieniä jokia on perattu käsin ja koskikohteita on ohitettu myös uittorännein.

Perkauksien jäljet näkyvät paikoin selvästi molemmissa koskiuomissa. Koneperatuissa uomanosissa kiviä on suisteenomaisesti kriisiajan uittoväylän sivuilla. Koskissa esiintynyt luontainen leveysvaihtelu on vähentynyt. Nykyisillä keskivirtaamilla vesi ohjautuu voimakkaasti uittoväylään ja talven alivirtaamatilanteissa kosken pohja pääsee laajalti jäätymään erityisesti Torvenjoessa. Nykyisellään virtavesissä kuteville kaloille soveliaat kutualueet puuttuvat miltei kokonaan. Uomassa olleet kivet on vain paikoin pengerreretty kuivalle maalle uoman reunoille.

Vaikutukset vesi- ja rantamaisemaan sekä vedenkorkeuksiin

Kunnostuksen vaikutukset näkyvät jokialueella uittoväylän poistumisena ja kivisuisteiden purkamisen myötä virtavesipinta-alan kasvuna. Kunnostustoimenpiteet nostavat alivesikausien vesipintoja ja lisäävät virtaaman viipymää. Alivesipinnan nosto ei aiheuta vedenpinnan nousua ylivirtaamikausien aikana kynnysten oikean mitoituksen sekä uoman osittaisen levenemisen takia. Koskien ylimpien kynnysten mitoitus toteutetaan siten, ettei kunnostus vaikuta Uvan ja Pieni-Uvan vedenkorkeuksiin.

Vaikutukset eliöstöön

Kunnostuksen jälkeen Tolosenjoen ja Torvenjoen koskissa ja virtapaikoissa on huomattavasti enemmän taimenen ja harjuksen lisääntymisalueita ja pienpoikasten elinympäristöjä. Kunnostushankkeella pyritään parantamaan lohikalojen luontaista lisääntymismenestystä Tolosenjoessa ja Torvenjoessa. Kunnostuksella luodaan myös parempia pienelinympäristöjä pohja-eläimille ja virtavesissä esiintyville sammalille.

Uomassa esiintyvät virtavesisammalet vahingoittuvat koneellisen kunnostuksen yhteydessä, mutta sammalten on todettu toipuvan kunnostuksista. Alivirtaamien aikainen vedenkorkeuden nosto luo lisää kasvupaikkoja myös vesisammalille.

Vaikutukset veneilyyn ja vesistön virkistyskäyttöön

Kunnostustöiden vaikutukset yleiseen virkistyskäyttöön koetaan eri intresiryhmissä eri tavalla. Yleensä virtavesien kunnostuksiin myönteisimmin ovat suhtautuneet virkistyskalastajat. Uittoväylän kiveäminen, kynnysrakenteet ja vesittyneen koskipinta-alan kasvattaminen vaikuttavat uoman syvyyteen keski- ja ylivirtaamilla. Tolosenjoessa tai Torvenjoessa ei ole yleistä veneväälyä tai melontareittia.

Arvio hankkeesta aiheutuvista vahingoista

Kunnostuksesta ei ole odotettavissa vahinkoa tai merkittävää haittaa vesialueiden rantojen maanomistajille tai vesialueiden omistajille. Kunnostustoimenpiteissä uoman kivien siirtojen ja kutusorakoiden luomisen yhteydessä esiintyy ajoittaista, lyhytaikaista veden samentumista. Liikuteltava kiviaines on karkeaa, joten aiheutuneet muutokset ovat paikallisia ja lyhytkestoisia. Vesittyvät alueet ovat kivisuisteiden ja rantapengerrysten alaista vanhaa koskipohjaa. Alueet ovat tiiviitä kiveyksiä, jotka ovat osittain vesittyneitä keskivirtaamallakin.

Vesitettävät alueet ovat luonnontilaisen uoman vanhaa koskipohjaa. Vesittyviksi alueiksi on laskettu perkauksissa kuivuneiden uomanosien vesittäminen. Vesitettävien alueiden pinta-aloihin ei lasketa vesialueen perkuusaaria eikä rantapenkereiden purkamisesta aiheutuvaa vähäistä uoman leviämistä. Vesittyviksi alueiksi ei myöskään lasketa uiton aikaisten pengerrysten taakse jääneitä seisovan veden alueita. Varsinaista haittaa ei voida katsoa syntyvän, koska toimenpiteistä aiheutuva hyöty koskiympäristölle ja ranta-alueelle on hakijan arvion mukaan haittaa suurempi.

VAHINKOJEN ESTÄMIS- JA VÄHENTÄMISTOIMENPITEET

Työnaikaiset järjestelyt

Työt toteutetaan kesän ja syksyn alivirtaamakaudella, jolloin työt on helppoin toteuttaa. Kesällä tai syksyllä toteutuvilla kunnostustoimenpiteillä on vähäisimmät vaikutukset muun muassa kalastoon. Kunnostustyössä käytettävä kalusto pyritään tuomaan jokivarteen valmiita teitä pitkin sekä käyttämällä hyväksi sähkölinjojen pohjia. Näin ranta-alueen maanomistajille ai-

heutetaan mahdollisimman vähän haittaa. Kunnostuksesta ei voida katsoa syntyvän varsinaista haittaa.

Työnaikaisia haittoja vähennetään ja estetään työn huolellisella suunnittelulla ja toteutuksella. Työt suoritetaan niin, ettei tarpeettomasti tuhota koskiin muodostunutta vesisammalkasvustoa. Myös rantakasvillisuutta poistetaan vain penkereiden purkualueilta ja kulku-urilta. Kaikki työn jäljet siistitään ja saatetaan ympäristöön sopeutuvaksi. Mahdolliset töistä aiheutuneet vauriot kunnostetaan vähintään entistä vastaavaan kuntoon. Kustannusarviossa on varauduttu varsinaisen työn jälkeisenä kesänä tehtäviin korjaus- ja viimeistelytöihin.

Työnaikainen tarkkailu

Uvan vedenkorkeutta seurataan jatkuvasti Tolosenjoen luusuan lähellä sijaitsevalla limnigrafilla (havaintopaikan tunnus 5900940). Vedenkorkeutta on havainnoitu jo vuodesta 1976. Torvenjoen kunnostuksen aikana järven vedenkorkeutta seurataan väliaikaisella mittapaalulla välittömän vaikutuksen havainnoimiseksi. Paalu asetetaan Pieni-Uvan puolelle Torvenjoen luusuan lähelle.

Kosken kunnostusmateriaali on karkeaa irtokiveä, jonka siirtelystä ei aiheudu veden samentumista. Paikalle tuotavasta sorasta huuhtoutuu myös hienojakoista kiviainesta, joka laimenee nopeasti virtaavaan veteen. Veden samentuminen ja eliöstölle sekä veden käytölle aiheutuvat haitat ovat niin vähäisiä, ettei hakija ole katsonut työnaikaista vedenlaadun tarkkailua tarpeelliseksi.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydentäminen

Hakija on 28.1.2011 täydentänyt hakemustaan muun muassa kiinteistönomistajien kanssa tehdyillä sopimuksilla, täydennetyillä työkohdekartoilla ja tiedolla ajankohdasta, mihin mennessä kunnostustyöt valmistuvat.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Aluehallintovirasto on antanut hakemuksen tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa sekä Ristijärven ja Paltamon kunnissa 18.3.–18.4.2011 sekä erityistiedoksi antona viranomaisille ja asianosaisille. Ristijärven ja Paltamon kuntien kaavoitusviranomaisilta on pyydetty lausunnot.

Muistutukset ja vaatimukset

1. Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus), ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että kunnostushankkeelle voidaan myöntää vesilain mukainen lupa hakemusasiakirjoissa esitettyjen suunnitelmien pohjalta. Esitetyt toimenpiteet palauttavat virtavedet lähemmäksi luonnonmukaista tilaa.

Hakija on esittänyt hakemuksessaan riittävän vedenkorkeuden tarkkailun kunnostuksen aikana. Hakijan mukaan työnaikaiset vaikutukset vedenlaatuun ovat niin vähäisiä, ettei työnaikainen tarkkailu ole tarpeen. Työn teettäjä on kuitenkin vastuussa työnaikaisista vesistövaikutuksista koko hankkeen ajan.

2. Kainuun ELY-keskus, kalatalouden ryhmä

ELY-keskuksen kalatalouden ryhmä on puoltanut luvan myöntämistä hankkeelle. Kunnostus lisää koskien monimuotoisuutta ja parantaa virtavesikalajojen tuotantoedellytyksiä. Hanke on yleisen kalatalousedun näkökulmasta tarpeen ja siitä saatava hyöty on aiheutuvaan haittaan nähden huomattava.

Suunnitelmassa on esitetty kunnostuksen tavoitteet ja tehtävät rakenteet pääpiirteittäin. Paras toteutustapa voidaan kuitenkin valita vasta työn yhteydessä, minkä vuoksi suunnitelmasta on voitava tarvittaessa poiketa.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Pääasiasratkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Ristijärven kunnalle luvan Tolosenjoen ja Torvenjoen virtavesien kalataloudelliseen kunnostamiseen Ristijärven ja Paltamon kunnissa.

Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu korvattavaa vahinkoa. Ennakoi-mattoman vahingon varalta annetaan ohjaus.

Luvan saajan on noudatettava jäljempää ilmeneviä lupamääräyksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Kunnostusta koskevat määräykset

1. Tolosenjoen ja Torvenjoen virtavesien kalataloudellinen kunnostus on tehtävä aluehallintovirastoon 26.11.2010 toimitetun hakemussuunnitelman liitteinä olevien työkohdekarttojen Torvenjoki 4 a ja 4 c sekä 28.1.2011 toimitetun täydennyksen liitteinä olevien työkohdekarttojen Tolosenjoki 3 ja Torvenjoki 4 b (mittakaava 1:1 000) osoittamalla ja hakemusasiakirjoista muutoin ilmenevällä tavalla.

Kiveyksiä, kutusoraikkoja ja muita kunnostustöitä tehtäessä on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon Kainuun ELY-keskuksen antamat ohjeet.

2. Kunnostettavien koskien niskoja saadaan kivetä suvantojen alimpien vedenkorkeuksien vähäistä nostamista varten.

Koski- ja virta-alueille siirrettävät suuremmat kivet on sijoitettava niin tukevasti, etteivät jäät pääse niitä sanottavasti liikuttamaan.

Ylimääräiset kaivumaat saadaan sijoittaa kunnostettavan vesialueen kohdalla olevien tilojen maa-alueille maanomistajan suostumuksella.

3. Suunnitelmaan voidaan tehdä sellaisia muutoksia tai lisäyksiä, jotka havaitaan kunnostukselle asetettujen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisiksi. Muutoksiin, joilla voi olla merkitystä ranta- tai vesialueen omistajan tai kalastusoikeuden haltijan etujen kannalta, on saatava näiden suostumus.

Työaika

4. Kunnostustyöt on aloitettava viimeistään neljän vuoden kuluessa ja ne on tehtävä olennaisilta osin loppuun kuuden vuoden kuluessa siitä, kun tämä päätös on saanut lainvoiman uhalla, että lupa on muutoin katsottava rauenneeksi.

Työnaikaisten haittojen minimointi

5. Tässä päätöksessä tarkoitetut työt on toteutettava niin, ettei niistä aiheudu sellaista vahingollista seurausta, joka kohtuullisin kustannuksin on vältettävissä. Luvan saajan on huolehdittava siitä, ettei töiden aikana rannan ja vesistön käyttöä vaikeuteta enempää kuin tarkoitetun tuloksen saavuttamiseksi on välttämätöntä.

Kunnostustyöt on tehtävä niin, ettei joen pohjaa ja pohjakasvillisuutta tarpeettomasti rikota ja ettei kenellekään aiheuteta enempää vahinkoa tai haittaa kuin työn suunnitelmanmukainen suorittaminen välttämättä vaatii.

Luvan saajan on töitä suorittaessaan huolehdittava siitä, ettei työalueella olevia toisten omistamia rakenteita tai laitteita vahingoiteta. Työt on ajoitettava siten ja toteutettava sellaisilla menetelmillä, että veden samentuminen on mahdollisimman vähäistä. Töistä aiheutuvat välittömästi ilmenevät vahingot on viipymättä korvattava vahingonkärsijälle.

Ranta-alueilla kulkemiseen, puiden kaatamiseen ja yksityisteiden käyttämiseen on oltava maanomistajien suostumus.

Työmaalle tulee varata riittävästi öljyntorjuntakalustoa muun muassa imeytysturvetta ja öljyntorjuntapuomeja.

Viimeistely- ja maisemointityöt

6. Luvan saajan on poistettava vesistöistä ja sen rannoilta rakennusjätteet ja ylimääräinen kaivumaa sekä huolehdittava työn muidenkin jälkien poistamisesta.

Kunnostamiseen käytettävien perkausmassojen alta paljastuvat maa-alueet ja rantaluiskat on maisemoitava jokimaisemaan sopivaksi. Täyttö-alueet on liitettävä nykyiseen maanpintaan siten, että maaston muoto jatkuu. Vettä keräävät painanteet on täytettävä. Pituussuuntainen rantaviiva on muotoiltava vaihtelevaksi rannan virtausolosuhteiden turvaamiseksi. Kunnostuskohteesta poistuttaessa on siistittävä ja tasoitettava koneen- ja kaivujäljet.

Tarkkailumääräykset

7. Kunnostustyön aikana työmaahenkilökunnan on pidettävä päiväkirjaa, johon kirjataan päivittäin suoritettavat työvaiheet, käytettyjen koneiden tyyppi, määrä ja työaika sekä merkitään päivittäin samentumisalueen laajuus.

Tolosenjoen kunnostuksen aikana Uvan vedenkorkeutta on seurattava Tolosenjoen luusuan lähellä sijaitsevalla limnigrafilla (havaintopaikan tunnus 5900940). Torvenjoen kunnostuksen aikana Pieni-Uvan vedenkorkeutta on seurattava väliaikaisella mittapaalulla välittömän vaikutuksen havainnoimiseksi. Paalu on asetettava Torvenjoen luusuan lähelle.

Yksityiskohtainen tarkkailuohjelma on esitettävä Kainuun ELY-keskuksen hyväksyttäväksi hyvissä ajoin ennen kunnostustöiden aloittamista.

Aloittamis- ja valmistumisilmoitus

8. Luvan saajan on vuosittain ennakolta hyvissä ajoin ilmoitettava töiden aloittamisesta Kainuun ELY-keskukselle, Ristijärven ja Paltamon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille sekä hankkeen vaikutusalueella toimiville osakaskunnille.

Töiden valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti aluehallintovirastolle, Kainuun ELY-keskukselle sekä Ristijärven ja Paltamon kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille 60 päivän kuluessa töiden päättymisestä lukien.

Rajamerkkien siirtoa ja rajankäyntiä koskevien toimitusten hakeminen

9. Luvan saajan on haettava kunnostustöiden vuoksi tarpeelliset rajamerkkien siirtoa ja rajankäyntiä koskevat toimitukset ja maksettava niistä aiheutuvat kulut.

OHJAUS ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON VARALTA

Vahingonkärsijä voi vaatia luvan haltijalta korvausta ennakoimattomasta vahingosta tai toimenpiteitä niiden poistamiseksi. Hakemus tulee tehdä aluehallintovirastolle 10 vuodessa valmistumisilmoituksen saapumisesta tai sitä jäljemmästä töiden valmistumisesta. Myös viranomaisen voi edellyttämättömien, yleiseen etuun kohdistuvien vahingollisten vaikutusten vuoksi vaatia luvan haltijan velvoittamista vahinkojen vähentämistoimenpiteisiin samassa ajassa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen perustelut

Kunnostustöillä vähennetään uiton toimittamista varten tehdyistä perkauksista, muista uittoväylän kuntoonpanotöistä ja muusta Tolosenjoen ja Torvenjoen virtavesien alueella vesistöä muuttavasta toiminnasta kalastolle, kalastukselle ja vesistön virkistyskäytölle aiheutuvia haitallisia seurauksia sekä täydennetään aikoinaan osittain puutteellisesti toteutettuja uittoväylän kunnostustoimenpiteitä.

Onnistuessaan kunnostaminen parantaa arvokalojen kutumahdollisuuksia, lisää poikastuotanto- ja oleskelualueita, kalansaaliita ja virkistyskalastusmahdollisuuksia sekä parantaa kalankulkua. Hanke on yleisen kalatalous-edun kannalta merkittävä. Koskien kiveäminen ja kynnystäminen hidastavat veden virtausnopeutta ja pienentävät talvella sulana pysyvien alueiden pinta-alaa, jolloin todennäköisyys supon ja hyydepatojen muodostumiselle pienenee. Luvan saaja on tehnyt sopimukset vesi- ja ranta-alueiden omistajien kanssa. Rantatilojen ja vesialueiden omistajat eivät ole tehneet korvausvaatimuksia.

Hankkeesta voi aiheutua vähäistä vesistön samentumista työaikana työkohteen läheisyydessä sekä työnaikaisia vähäisiä tilakohtaisia haittoja maalla. Vesistössä työn aikana ilmeneviä haittoja on mahdollista vähentää ajoittamalla työt alivirtaamakaudelle. Hankkeesta ei aiheudu pysyväisluonteista ympäristönsuojelullaista tarkoitettua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, joten hanke ei edellytä ympäristönsuojelulain säännösten soveltamista.

Kunnostustyöt tehdään ensisijaisesti vesialueilla, eikä hankkeessa ole tarpeen saada sovitun lisäksi pysyvästi käyttöön toiselle kuuluvia vesi- tai maa-alueita. Koskikunnostusten seurauksena työkohteesta ylävirtaan valitsevat alimmat vedenkorkeudet voivat nousta vähäisessä määrin, mutta keskivedenkorkeuden nousu on vähäinen ja kohdistuu osalla alueesta entiseen vesialueeseen.

Valtioneuvoston 10.12.2009 hyväksymän Oulujoen–lijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman vuoteen 2015 mukaan kalojen ja muiden vesieliöiden vapaan liikkumisen turvaaminen on yksi vesienhoidon keskeisistä tavoitteista. Jokien rakenteellisen tilan kunnostus ensimmäisen hoitokauden aikana on lisätoimenpide.

Kun otetaan huomioon työnaikaisten haittojen ohella ranta- ja vesialueiden käytölle sekä kalastolle ja kalastukselle koituvat hyödyt kokonaisuudessaan, aluehallintovirasto katsoo, että hankkeesta koituvat hyödyt ovat huomattavasti suuremmat kuin aiheutuvat vahingot, haitat ja muut edunmenetykset ja näin ollen luvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

Lupamääräysten perustelut

Luvan saajan noudatettavaksi on annettu tavanomaiset määräykset työn huolellisesta suorittamisesta sekä yleisen ja yksityisen edun turvaamisesta.

Ottaen huomioon töiden laatu ja laajuus aluehallintovirasto katsoo kuuden vuoden työajan riittäväksi.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätöksen yleinen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätös on täytäntöönpanokelpoinen sen saatua lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Vesilaki 2 luku 3 §, 6 § 2 momentti, 12 §, 14 a § 1 ja 2 momentti sekä 15 §
Vesiasetus 85 § 1 momentti

KÄSITTELYMAKSU

Ratkaisu

Lupa-asian käsittelymaksu on 1 220 euroa.

Perustelut

Alla mainitun valtioneuvoston asetuksen mukaan muuta vesilain 2 luvun mukaista hanketta koskevan hakemusasian käsittelymaksu on 1 220 euroa.

Oikeusohje

Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista (1145/2009)

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Jukka Sihvomaa

Paavo Liimatta

Heidi Nyman

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet ympäristöneuvokset Jukka Sihvomaa ja Paavo Liimatta (tarkastava jäsen). Asian on esitellyt ympäristöyhtiön tarkastaja Heidi Nyman.

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 0400 364 025 tai vaihde 020 636 1020.

HN/hh

Liite

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

- Valitusviranomainen** Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Valituskirjelmä on toimitettava liitteineen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon.
- Valitusoikeus** Valituksia päätöksen johdosta voivat esittää ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, ELY-keskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut yleistä etua valvovat viranomaiset.
- Valitusaika** Valitusaika päättyy **20.6.2011**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- aluehallintoviraston päätös, johon haetaan muutosta
  - valittajan nimi ja kotikunta
  - postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi)
  - miltä kohdin aluehallintoviraston päätökseen haetaan muutosta
  - mitä muutoksia aluehallintoviraston päätökseen vaaditaan tehtäväksi
  - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
  - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
  - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
  - jäljennös valituskirjelmästä (jos valituskirjelmä toimitetaan postitse)
- Valituksen toimittaminen Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon**
- Valituskirjelmä on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon.** Valituskirjelmän on oltava perillä **määräajan viimeisenä päivänä** ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Pohjois-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot
käyntiosoite:	Linnankatu 1–3
postiosoite:	PL 293, 90101 Oulu
puhelin:	vaihde 020 6361 020
telekopio:	08 - 3140 110
sähköposti:	kirjaamo.pohjois@avi.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.